

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

136. An, & qualiter valeat consuetudo, ut quislicitè retineat talia difformia in eadem Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

& Achill. de Grassi apud Gonz. *gl. 10. n. 39.* incompatibilem esse dignitatem cum Canonatu in eadem Ecclesia; & sic decum esse à Rotâ in *Lucana beneficiorum*, 4. Novemb. 1579. Archiepiscoporum cum sit dignitas etiam sine præbenda esse incompatible sub eodem tecto restatur Garc. *n. 232.* ubi etiam dicit hanc sententiam esse communio-rem per Nav. Contrarium, nempe solum jure prohiberi esse habere duo uniformia, tenent Abb. *conf. 926. vol. 2. dub. 2. n. 1. Felin. in c. ex parte. de concess. præb. n. 30. Lap. alleg. 116. n. 5. Rebuff. in pr. tit. de non promotis intra annum. n. 76.* apud eundem Azor, qui dicit hanc sententiam probabilem. Item Castrop. *loc. cit. n. 6.* cum hac tamen limitatione, si sint simplicia, & singula non sufficiant congrua sustentationi. Item *n. 7.* cum ista limitatione, ut etiam istorum insufficientium esse non possint plura in eadem Ecclesia quàm duo; cum triplicem esse in Ecclesia una, ipso jure prohibeatur, & absque Papæ dispensatione id fieri nequit juxta *gl. fin. in Clem. fin. de præb. item apud Gonz. loc. cit. n. 35. Nav. conf. 16 de præb. ubi, quod beneficia debeant esse uniformia ad hoc, ut sit locus incompatibilitati ratione ejusdem tecti, & conf. 21. tit. eod. ubi quod de jure communi permittatur haberi simul dignitatem & Canonatum in eadem Ecclesia Cathedrali aut Collegiata. & conf. 24. eodem tit. n. 4. & 6. apud Garc. n. 237.* ubi, quod de jure communi duo beneficia difformia ejusdem Ecclesie sibi aliqui non repugnantia propter onera utrique incumbentia eodem tempore non sint incompatibilia, etiam quoad retentionem; quia non facit ea incompatibilia necessitas residendi; nam, cum consistant in eadem Ecclesia, potest quis in utroque residere regulariter, ut in dignitate vel Canonatu. Eandem sententiam videri sibi veriore de jure, eod quod non sit textus aliquis, ex quo contrarium probetur, ait Garc. *loc. cit. n. 237.* quamvis idem Garc. *n. 254.* dicat ex eo, quod dari non solet dignitas Canonico; nec Canonico habenti dignitatem nisi cum narrativa, quod dignitas per unum ex ipsis Ecclesie Canonicis, etiam cum illius Canonico, & præbenda absque dispensatione Apostolica obtineri consuevit, stylos habere videatur, dignitatem cum Canonatu in eadem Ecclesia esse incompatibilem de jure, nec posse obtineri absque dispensatione, seclusa consuetudine. Tenet eandem, & communio-rem asserit Pasfil. *l. 3. q. 1. n. 128.* ubi etiam pro exemplo difformium ponit beneficium simplex (intellige præstimonium absque omni onere) & Capellaniam habentem onus celebrandi. Eandem tanquam veriore & communio-rem tenet expressè Gonz. *gl. 10. n. 41.* adeoque quantum quoad hoc, ut ait *n. 43.* teneri simul posse sub eodem tecto Rectoriam cum Capellaniam, aut præstimonio, aut alio simplice. Item unam Capellaniam unius Capellæ & Congregationis cum alia Capellaniam diversæ Capellæ & Congregationis seu muneris: sub hac tamen limitatione hæc tenet Gonz. *cit. n. 41. & 42.* modò illa difformia non sint talia, ut utrumque requiratur præcisam residentiam ratione tituli, qualia quia hodie ex dispositione Trid. sunt omnes dignitates, Canonatus, præbendæ, seu portiones in Cathedralibus & Collegiatis, vel hoc ipso ait esse incompatibilia, & eorum duo v. g. dignitatem & Canonatum non posse haberi simul, cessante consuetudine vel dispensatione, saltem Episcopi: quæ tamen limitatio displicet; quia ut paulò antè dictum ex Nav. neces-

fitas residendi non potest illa facere incompatibilia, quia dum sita sunt in eadem Ecclesia potest quis in utroque residere regulariter, ut in dignitate & Canonatu; vel certe, ut ait Garc. *cit. n. 137.* si ratione residentie sunt incompatibilia v. g. dignitas cum Canonatu in eadem Ecclesia, non magis ex dispensatione Episcopi simul haberi poterunt, quàm difformia duo in Ecclesiis diversis existentia, utpote ob residentiam incompatibilia.

2. Respondeo secundo: posito etiam esse istiusmodi beneficia ejusdem Ecclesie de jure incompatibilia, non tamen videntur esse incompatibilia primi generis, seu vacare ipso jure præhabitu per affectuonem alterius, sed ad summum obtinentem ea cogi posse ad dimitendum alterutrum: ita tenent ex citatis pro primâ sententia Hojeda. Mand. *ll. cit.* & plures alii apud Garc. *n. 231.* & ita decum esse à Rotâ, restatur Achill. de Grassis apud Gonz. *loc. cit. n. 40.*

Quæstio 135. An, & qualiter ex statuto vel dispensatione Episcopali talia duo difformia sub eodem tecto simul haberi possint?

1. Respondeo ad primum; si jure id vetitum est haberi istiusmodi duo, non potest per statutum statui contrarium. Garc. *n. 233.* citans Felin. in *c. quod super his de major. & obed. Rochum in c. fin. de consuetud. sect. 3. à n. 7. Bortzum de synodo. p. 3. an. à n. 26.* quamvis, ut subdit Garc. *n. 234.* ad hoc responderi posset, ideo adhuc valere tale statutum, quod illud jus, quo dicuntur incompatibilia, non sit clarum, dum in contrarium sentiunt plures: & sic absolute (nihil dicendo, an hoc veritum jure) ait Pirh. *de præb. n. 140.* valere tale statutum.

2. Respondeo ad secundum: si jure id vetitum est, non posse in eo dispensare Episcopum; ita tenent consequenter AA. Prima sententia, & nominatim Mand. Innoc. & *gl. supra citati apud Azor, loc. cit. q. 4.* quamvis tamen velint aliqui, etiam ex illis, ut Achill. de Grassis apud Gonz. *loc. cit. n. 40.* esse incompatibilia ita, ut saltem requiratur dispensatio Episcopi, vel consuetudo. Esic absolute iterum ait Pirh. *loc. cit.* posse in hoc dispensare Episcopum. De cetero absolute concedi posse Auctoritate Episcopi (intellige absque eo, quod proprie dispenser) docent AA. secunda sententia, & nominatim Abb. Lap. Rebuff. apud Azor. *loc. cit.* qui & ipse ibi ait: cum opinio Abbatis in hoc puncto sit probabilis, videtur quoque probabile, auctoritate Episcopi concedi posse, ut quis in eadem Ecclesia simul habeat duo beneficia simplicia difformia.

Quæstio 136. An, & qualiter valeat consuetudo, ut quis licite retineat talia difformia, v. g. dignitatem cum Canonatu in eadem Ecclesia?

Respondeo: valere ejusmodi receptam consuetudinem; ita tenent plerique AA. tam citati pro prima, quàm pro secunda sententia; & nominatim Azor. *loc. cit. q. 2. Mandos. ubi supra apud Gonz. loc. cit. n. 39.* Achill. de Grassi. *ibid.* Pirh. *cit. n. 140.* citans *c. eam te. de rescriptis. & c. l. de consuetud. in 6. Garc. n. 248.* dicens, consuetudinem talem non esse periculosam; quidquid dicat Hojeda; cum videatur rationabilis, & introducta, ut obtinentes dignitates decentius sustententur: Et sic, quod dignitas cum Canonatu in eadem Ecclesia, ubi est

consuetudo, absque alia dispensatione simul haberi possit, n. 246. ait decisum à S. Congregatione in Valentina. 1593. his verbis: consuetudini permittenti, quod in eadem Ecclesia dignitates cum prebendis Canonicalibus teneantur, non est derogatum per Concilium Trid. sess. 24. c. 17. Item n. 245. citat aliam ejusdem Congregat. declarationem, quæ sic habet: posse aliquem in una Ecclesia ex privilegio vel consuetudine fungi duplici officio, ut sit *Thesaurarius & Canonicus*, & propterea duplices lucrari distributiones; quia obrinet eas diverso jure, cum inter dignitates suppleat numerum dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eger substituto &c. Item aliam similem fusiohem & claram decisionem ejusdem Congregationis recitat n. 247.

Questio 137. An igitur etiam dicta consuetudo procedat in Canonico penitentiario, nimirum ut in eadem Ecclesia obtineat dignitatem?

Respondeo: etsi id quandoque fiat ex speciali gratia & dispensatione Apostolica. Garc. n. 252. non tamen obtinet in hoc, seu procedit dicta consuetudo, Garc. n. 249. recitans pro hoc expressam S. Congregat. declarationem, & rationem addit n. 250. quod nimirum penitentiarius habet officium penitentiarii, & insuper Canonicatum tali officio annexum; ut colligitur clarè ex Trid. sess. 24. c. 14. & præbenda per illam annexionem extincta non est, ut male dicit Navar. conf. 4. de rebus Eccles. de quo vide eundem Garc. p. 5. c. 1. n. 756. Nec obstat, quod officium penitentiarii de per se non habeat fructus, & beneficium sine fructibus seu de vento non inducat incompatibilitatem; quia sufficit quod habeat fructus ratione adjuncti seu connexi canonicatus. Garc. n. 251.

2. Hujus tamen contrarium est, seu procedit dicta consuetudo in Canonico lecturæ, & in Canonicatu Doctorali aut Magistrali; cum in iis solum consideratur Canonicatus & præbenda cum tali onere, & non tale officium, cui annexus sit Canonicatus, & sic isti Canonici juxta dictam consuetudinem poterunt simul obtinere dignitatem ejusdem Ecclesie, & ita practicatur. Garc. n. 253. citans seipsum p. 2. l. 4. 762.

Questio 138. An igitur, sicut valet consuetudo tenendi Canonicatum cum dignitate, & ei derogatum non est per Trid. ita etiam valeat consuetudo tenendi duo alia beneficia difformia v. g. beneficium curatum vel simplex cum Capellania in eadem Ecclesia, dum aliunde nihil obstat, ex quo specialiter sint incompatibilia?

Respondeo: AA. plerisque ita videri sentire, dum loquuntur universaliter, difformia sub eodem tecto posse haberi simul; quamvis pro exemplo ordinariè adducere soleant dignitatem v. g. Præposituram vel Decanatum cum Canonicatu. Et sic tradit Azor. cit. q. 2. quin & expressè ait loc. cit. c. 12. q. 6. posse Episcopum ex iustis causis conferre alicui in eadem Ecclesia dignitatem, vel personatum, vel officium, vel beneficium curatum, & simul unum prædicationum vel Capellaniam, vel Canonicatum, vel portionem, modò unum non sufficiat ad clericum sustentandum; quod si autem hoc fieri possit ex concessione Episcopi,

multò magis ex vi receptæ consuetudinis. Garc. nihilominus n. 256. ait contrarium censuisse S. Congregationem in declaratione illa Abulenli, quam recitat p. 5. c. 8. n. 87. & posse esse rationem differentie; quod præbenda & dignitas in eadem Ecclesia habeantur quasi loco unius, & in his videatur inducta ista consuetudo ex speciali illa ratione suprâ memoratâ, nimirum ut obtinentes dignitatem decentius sustententur.

Questio 139. An igitur etiam procedat & sustinenda sit consuetudo habendi præter dignitatem & Canonicatum seu præbendam aliud simplex beneficium, ita ut jam quis sit triplex in eadem Ecclesia?

Respondeo negativè. Castrop. loc. cit. n. 7. Garc. n. 138. citans c. 1. de consuetud. in 6. & ibi Domin. in 5. & 12. Franc. n. 6. Put. decis. 446. l. 2. n. 3. Ferret. conf. 355. n. 4. & c. & declaratio S. Congregationis de 8. Januar. 1587. ubi: quod Canonicus, cui injunctum est onus, seu officium penitentiarii, non possit obtinere insuper dignitatem in eadem Ecclesia; quia nemo potest esse triplex in eadem Ecclesia, contra Borræum de Synodo. p. 3. a. 1. n. 88. Item contra Navar. conf. 22. de præb. & qui eum sequitur Zerol. in pr. p. 2. v. conformitas. apud Garc. n. 240. docentes, posse aliquem tenere duas Capellas cum dignitate in eadem Ecclesia ex consuetudine; dum dignitas non est sufficiens ad sustentationem. Neque in hoc poterit dispensare legatus, nisi habeat speciale mandatum seu facultatem ad hoc; quam non solent habere maximè Nuncii. Garc. n. 242.

Questio 140. An igitur si habenti jam duo istiusmodi difformia, vel etiam uniformia, vel aliter de jure communi incompatibilia, sive de consuetudine, sive ex dispensatione, conferatur tertium, collatio sit ipso jure nulla?

Respondeo affirmativè. Pirh. de præb. n. 190. citans Franc. in c. Ordinarii. de off. Ordinari. Jud. in 6. in principio. §. in conferendus; ubi is: quod habens plura incompatibilia etiam ex dispensatione, censetur inhabilis ad aliud beneficium simile obtinendum. Fagn. in c. cum jam dudum. de præb. n. 64. ac dicens id colligi ex Trid. sess. 24. c. 17. ubi dum tribuit facultatem Ordinariis ad summum duo beneficia uni conferenda, consequenter prohibet collationem tertii, & tacitè irritat. Neque ait obstat, quod Concilium ibi similiter prohibeat collationem secundi, dum primum est sufficiens, & tamen collatio secundi non est irrita, ut declarat S. Congregat. eò quod ideo obtinenti unum possit conferri secundum; quia unum obtinere non est contra jus commune, ideòque illud obtinens non censetur inhabilis ad aliud, etiam incompatible, consequendum; quare Concilium solum ibi prohibet collationem secundi, ita ut utrumque simul retineri non possit: at verò duo simul obtineri sit contra jus commune, ideòque plura obtinens non sit habilis ad aliud obtinendum sine dispensatione Papæ. Ita fere Pirh. citans eund. Fagn. ubi suprâ n. 69. & 70.